

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Allmänna avdelningen
Enhet 15

DOM
2014-03-07
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
2590-14

SÖKANDE
LW Sverige AB, 556398-8244

Ombud: Björn Brandell
Ormbergsvägen 14
117 67 Stockholm

MOTPART
Nacka kommun
131.81 Nacka

SAKEN
Offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
2014 -03- 0 7	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 451553

Postadress

115 76 Stockholm

Besöksadress

Tegeluddsvägen 1

Telefon

08-561 680 00

E-post:

forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax

08-561 680 01

Expeditionstid

måndag – fredag

08:00-16:30

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Nacka kommun genomför en upphandling av takarbeten (dnr KFKS 2013/699-052). Upphandlingen genomförs i form av ett öppet förfarande enligt lagen (2007:1091) om offentligt upphandling (LOU). Kommunen har valt att anta en annan leverantör än LW Sverige AB (bolaget). Såvitt framgår har bolagets anbud förkastats eftersom kommunen ha bedömt att det inte uppfyller samtliga ska-krav i förfrågningsunderlaget.

Bolaget ansöker om överprövning och yrkar i första hand rättelse på så sätt att bolagets anbud ska tas upp till utvärdering. I andra hand yrkar bolaget att upphandlingen ska göras om. Till stöd för sin talan anför bolaget i huvudsak följande. Kravet på att anbudsgivarna ska vara auktoriserade av Takentreprenörerna, att de ska ha så kallad TiB-auktorisation, strider mot proportionalitetsprincipen. Kommunen kunde ha ställt kvalitetskrav m.m. själv, utan att kräva TiB-auktorisation. Det saknas stöd för att ett företag som är medlem i TiB på något sätt skulle ha en högre kvalitet, bättre teknisk förmåga eller högre kapacitet än ett företag som inte är medlem. TiB har cirka 100 medlemmar. Plåtslageriernas Riksförbund (PLR) där bolaget är medlem har närmare 1 000 medlemmar. Endast cirka 35 av dessa är auktoriserade av TiB, varav sex stycken i Stockholm. Kravet har således uteslutit ett stort antal anbudsgivare och på så sätt begränsat konkurrensen. Bolaget har uteslutits och därmed kommit att lida skada.

Kommunen anser att ansökan ska avslås och anför i huvudsak följande. Kravet på auktorisation bygger på tidigare erfarenheter från det aktuella yrkesområdet. En auktorisation genom TiB innebär bl.a. att viss utbildning genomgått. Kvalitetskriterierna för medlemskap i PLR är endast kriterier för företagets seriösa inriktning, registreringskrav samt vissa områden av praktisk karaktär som inte har med kvaliteten i uppdragens genomförande att göra. Ett medlemskap i PLR innebär inte på samma sätt som en

TiB-auktorisering en garanti för arbetets utförande. Det skulle strida mot kommunens policy om man kontrollerade ska-krav bara genom att fråga anbudsgivarna om de uppfyller kraven och acceptera ett ja som bevis.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska en upphandlande myndighet behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller mot någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören har lidit skada eller kan komma att lida skada, ska rätten enligt 16 kap. 6 § LOU besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Bolaget anför att det krav på TiB-auktorisering som kommunen ställt strider mot proportionalitetsprincipen. Proportionalitetsprincipen innebär bl.a. att krav som ställs inte får gå utöver vad som är nödvändigt och ändamålsenligt för upphandlingen i fråga (jfr prop. 2006/07:128 s. 132).

Av praxis följer att proportionalitetsbedömningen ska göras i tre steg. För det första ska prövas om åtgärden är lämplig och effektiv för att uppnå det eftersträvade syftet. För det andra ska prövas om åtgärden är nödvändig för att uppnå det eftersträvade syftet, såtillvida att det inte finns något mindre ingripande alternativ. För det tredje ska prövas om den negativa effekt som kravet får för det intresse eller den rättighet som kravet inskränker är oproportionerlig eller överdriven jämfört med det eftersträvade syftet.

Det syfte som kommunen anger med kravet på TiB-auktorisering är att kvaliteten vid utförandet av takarbetena ska garanteras. Av det reglemente för TiB-auktorisering som kommunen gett in framgår att ett antal kriterier måste vara uppfyllda för att auktorisering ska erhållas. Det är fråga om krav på t.ex. kurser, erfarenhet och kvalitetsledningssystem. Mot denna bakgrund anser förvaltningsrätten att kravet på TiB-auktorisering framstår som en lämplig och effektiv åtgärd för att säkerställa kvaliteten i arbetena.

Vidare anser förvaltningsrätten att något mindre ingripande alternativ för att uppnå detta syfte inte har framkommit. Kommunen kunde visserligen själv ha ställt krav som motsvarar de som gäller för auktorisering, i sitt förfrågningsunderlag, men det hade rimligen inte inneburit samma prövning och kontroll som vid en auktorisering. Ett medlemskap i PLR motsvarar såvitt framgår inte heller prövningen vid en auktorisering.

De negativa effekterna av kravet framstår inte som oproportionerliga eller överdrivna, även om vissa leverantörer kan ha uteslutits till följd av kravet. Kommunen har motiverat kravet på ett sakligt sätt och det framstår som befogat för att kommunen ska kunna förvissa sig om att den vinnande leverantören kan utföra arbetena på ett tillfredsställande sätt. Kravet strider således inte mot proportionalitetsprincipen och det saknas därför skäl för ingripande mot upphandlingen. Ansökan om överprövning ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1A LOU).

Johan Jansson
Förvaltningsrättsfiskal

Förvaltningsrättsnotarien Patrik Määttä har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.